Rekcja przymiotnika w języku niemieckim

W języku niemieckim niektóre przymiotniki (także i przysłówki) również wymagają użycia określonego przypadku. W przypadku przymiotników w języku niemieckim nie jest już tak łatwo, jak przy rzeczownikach, że można próbować kojarzyć rekcję rzeczownika z czasownikiem niemieckim.

Rekcja przymiotnika (die Rektion des Adjektivs)

Rekcja przymiotnika - użycie i zastosowanie

W języku niemieckim niektóre przymiotniki (także i przysłówki) również wymagają użycia określonego przypadku. Jeśli chodzi o przymiotniki nie jest już tak łatwo, jak przy rzeczownikach, że można próbować kojarzyć rekcję rzeczownika z czasownikiem niemieckim. Oczywiście część przymiotników pochodzi od czasowników i rekcja wygląda tak samo, np.: verliebt in + A – sich verlieben in + A, aczkolwiek większości rekcji przymiotnika trzeba się po prostu nauczyć na pamięć.

Połączenie przymiotników z danym przypadkiem lub przyimkiem występuje zawsze w momencie, gdy używamy danego przymiotnika w zestawieniu z czasownikiem „sein” (może być odmieniony przez czasy i tryby).
Ich bin mit dir einverstanden.
Er ist an diesem schweren Unfall schuld.
Du warst dessen nicht bewusst.
Sei doch netter zu den Leuten!

Najważniejsze przykłady rekcji przymiotnika:

alt + A - stary
Er ist zehn Jahre alt.
(On ma 10 lat.)

breit + A - szeroki
Der Tisch ist einen Meter breit.
(Stół ma szerokość 1 metra.)

groβ + A - wysoki, duży
Das Kind ist erst einen Meter groβ.
(Dziecko mierz dopiero 1metr.)

gewohnt + A - przyzwyczajony do czegoś
Ich bin ihn gewohnt.
(Jestem do niego przyzwyczajona.)

ähnlich + D - podobny
Die Tochter ist ihrer Mutter ähnlich.
(Córka jest podobna do matki.)

angenehm + D - przyjemny
Es ist mir sehr angenehm hier zu sein.
(Jest mi przyjemnie być tutaj.)

behilflich + D - pomocny
Der Nachbar ist mir immer behilflich.
(Sąsiad zawsze jest mi pomocny.)

bekannt + D - znany
Dein Gesicht ist mir bekannt.

(Twoja twarz jest mi znana.)

böse + D - zły
Sei mir nicht böse!
(Nie bądź na mnie zła!)

dankbar + D - wdzięczny
Ich bin dir sehr dankbar.
(Jestem ci bardzo wdzięczna.)

nahe + D-bliski
Opa ist mir näher als Oma.
(Dziadek jest mi bliższy niż babcia.)

treu + D - wierny
Er ist ihr treu.
(On jest jej wierny.)

bewusst + G - świadomy czegoś
Ich bin mir dessen bewusst, dass ich mich auch irre.
(Mam świadomość, ze także się mylę.)

sicher + G - pewny;
Bist du dir dessen sicher?
(Czy jesteś tego pewny?)

schuldig + G - winny;
Er ist des Unfalls schuldig.
(On jest winny wypadkowi.)

verdächtig + G - podejrzany;
Sie sind des Diebstahls verdächtig.
(Oni są podejrzani o kradzież.)

arm an + D - ubogi w
Polen ist arm an dem Erdöl.
(Polska jest uboga w ropę naftową.)

erkrankt an + D - chory na
Er ist an dem Lungenkrebs erkrankt.
(On jest chory na raka płuc.)

interessiert an + D - być zainteresowanym czymś
Bist du an diesem Thema interessiert?
(Jesteś zainteresowany ty tematem?)

reich an + D - bogaty, zamożny w
Äpfel sind reich an Vitaminen.
(Jabłka są bogate w witaminy.)

schuld an + D - winny
Er ist an dem Unfall schuld.
(On jest winny wypadkowi.)

gebunden an+ A - związany z
Leider bin ich an diesen Termin gebunden.
(Niestety jestem związany tym terminem.)

gewöhnt an+ A - przyzwyczajony do
Ich bin nicht an das kalte Klima gewöhnt.
(Nie jestem przyzwyczajony do zimnego klimatu.)

blind auf + D - ślepy na

taub auf + D - głuchy na
Dieses Pferd ist blind auf dem rechten Auge und taub auf dem linken Ohr.
(Ten koń jest ślepy na prawe oko i głuchy na lewe ucho.)

angewiesen auf + A - zdany na coś
Die alten Leute sind auf die Hilfe ihrer Kinder angewiesen.
(Starzy ludzie są zdani na pomoc swoich dzieci.)

aufmerksam auf + A - zwracający uwagę na
Der Lehrer machte uns auf das Buch aufmerksam.
(Nauczyciel zwracał nam uwagę na książkę.)

böse auf + A - zły na
Er ist böse auf mich, weil ich mit seinem Projekt nicht einverstanden bin.
(On jest zły na mnie, ponieważ nie zgadzam się z jego projektem.)

eifersüchtig auf + A - zazdrosny o
Er ist auf seine Freundin eifersüchtig.
(On jest zazdrosny o swoją dziewczynę.)

gespannt auf + A - ciekawy czegoś
Ich bin gespannt auf die neue Entdeckung des Forschers.
(Jestem ciekawa nowego odkrycia badacza.)

neugierig auf + A - ciekawy czegoś
Warum bist du so neugierig auf mein Leben?
(Dlaczego jesteś taka ciekawa mojego życia?)

neidisch auf + A - zawistny
Er ist neidisch auf mein neues Auto.
(On zazdrości mi nowego samochodu.)

stolz auf + A - dumny z
Sie ist stolz auf ihre Doktorarbeit.
(Ona jest dumna ze swojej pracy doktoranckiej.)

wütend auf + A - wściekły na
Der Lehrer ist wütend auf die faulen Schüler.
(Nauczyciel jest wściekły na leniwych uczniów.)

behilflich bei + D - pomocny przy;
Der Nachbar war mir beim Umzug behilflich.
(Sąsiad był mi pomocny przy przeprowadzce.)

beliebt bei + D - ukochany (bardzo lubiany) przez
Der Professor ist bei seinen Studenten beliebt.
(Profesor jest bardzo lubiany przez swoich studentów.)

verhasst bei + D - znienawidzony przez
Das Kochen ist bei mir verhasst.
(Nienawidzę gotować.)

bekannt für + A - znany z
Dieses Resaurant ist bekannt für gutes Essen.
(Ta restauracja jest znana z dobrego jedzenia.)

charakteristisch für + A - charakterystyczny dla
Das freche Benehmen ist für sie charakteristisch.
(Bezczelne zachowanie jest dla niej charakterystyczne.)

geeignet für + A - nadający się do
Der gelbe Rock ist nicht geeignet für diese Gelegenheit.
(Żółta spódniczka nie nadaje się na taką okazję.)

notwendig für + A - niezbędny, konieczny do
Das Luft ist uns notwendig für Leben.
(Powietrze jest nam potrzebne do życia.)

vorteilhaft für + a - korzystny dla
Das Angebot ist für uns vorteilhaft.
(Oferta jest dla nas korzystna.)

zuständig für + A - właściwy, odpowiedzialny
Frau Meyer ist zuständig für die Projektplanung.
(Pani Meyer jest odpowiedzialne za rozplanowanie projektu.)

interessant für + A - interesujący dla
Die Auslandsreise sind für ihn immer noch interessant.
(Podróże zagraniczne są dla niego wciąż interesujące.)

klar für + A - jasny, oczywisty dla
Das ist klar für mich, dass ich dir helfe. (To jest dla mnie jasne, że ci pomogę.)

möglich für + A - możliwy dla
Für ihn ist alles möglich.
(Dla niego wszystko jest możliwe.)

nützlich für + A - pożyteczny dla
Welche Tiere sind nützlich für Menschen?
(Jakie zwierzęta są pożyteczne dla człowieka?)

schädlich für + A - szkodliwy dla
Die Arbeit hier ist schädlich für Frauen, die schwanger sind.
(Praca tutaj jest szkodliwa, dla kobiet, które są w ciąży.)

verständlich für + A - zrozumiały dla
Ist diese Aufgabe verständlich für euch?
(Czy to zadanie jest dla was zrozumiałe?)

wichtig für + A - ważny dla
Die gute Ausbildung ist wichtig für mich.
(Dobre wykształcenie jest dla mnie ważne.)

allergisch gegen + A - uczulony na
Meine Schwester ist allergisch gegen Gras.
(Moja siostra jest uczulona na trawę.)

gleichgültig gegen + A - obojętny w stosunku do
Ich habe keine Ahnung, warum sie gegen mich gleichgültig ist.
(Nie mam pojęcia, dlaczego ona jest w stosunku do mnie obojętna.)

misstrauisch gegen + A - nieufny w stosunku do
Ich bin gegen die Fremden misstrauisch.
(Jestem nieufna w stosunku do obcych.)

streng gegen + A-ostry, wymagający w stosunku do, wobec
Der Lehrer ist streng gegen die Schüler. (Nauczyciel jest wymagający w stosunku do uczniów.)

empfindlich gegen + A - wrażliwy w stosunku do
Die Krankenschwester soll empfindlich gegen die Patienten sein.
(Pielęgniarka powinna być wrażliwa w stosunku do pacjentów.)

verliebt in + A - zakochany w
Seine Schwester ist in einen Filmschauspieler verliebt.
(Jego siostra jest zakochana w aktorze filmowym.)

bewandert in + D - obeznany, orientujący się w czymś;
Seid ihr in dem Gebiet bewandert?
(Jesteście obeznani w terenie?)

erfahren in + D - doświadczony w czymś

geübt in + D - wyćwiczony, biegły w
Sie ist in der Rede und dem Schrift geübt.
(Ona jest biegła w mowie i piśmie.)

nachlässig in + D - niedbały w
Die Jungen sind im Aufräumen nachlässig.
(Chłopcy są niedbali w sprzątaniu.)

wohnhaft in + D - zmieszkały w
Der in Posen wohnhfate Onkel ist schon sehr alt.
(Zamieszkały w Poznaniu wujek jest już stary.)

befreundet mit + D - zaprzyjaźniony z
Die mit uns befreundete Familie kommt heute zu uns.
(Zaprzyjaźniona z nami rodzina przyjdzie dzisiaj do nas.)

bekannt mit + D - znany, zapoznany z
Ich bin mit seinem Problem seit langem bekannt.
(Od dawna znam jego problem.)

einverstanden mit + D - zgodny z
Leider bin ich mit dir nicht einverstanden.
(Niestety nie mogę się z tobą zgodzić.)

fertig mit + D - gotowy z
Ich bin schon mit der Arbeit fertig.
(Jestem już gotowa z pracą. Ukończyłam już moją pracę.)

vergleichbar mit + D - porównywalny z
Meine Probleme sind nicht vergleichbar mit deinen.
(Moje problemy są nieporównywalne z twoimi.)

verheiratet mit + D - zaślubiony z
Er ist mit einer Deutschen verheiratet.
(On ożenił się z Niemką.)

versehen mit + D - zaopatrzony w
Das Geschäft ist gut mit dem verschiedenen Sortiment versehen.
(Sklep jest dobrze zaopatrzony w różny asortyment.)

zufrieden mit + D - zadowolony z
Ich bin mit meinen Noten zufrieden.
(Jestem zadowolony z moich ocen.)

ehrgeizig nach + D - ambitny

gierig nach + D - żądny czegoś
Ihr seid gierig nach der Macht.
(Jesteście żądni władzy.)

verrückt nach + D - zwariowany na punkcie czegoś
Sie ist verrückt nach dem Fotografieren.

(Ona jest zwariowana na punkcie fotografowania.)

ärgerlich über + A - rozgniewany, zły z powodu czegoś
Die Mutter ist über das schlechte Benehmen ihrer Tochter ärgerlich.
(Mama jest rozgniewana złym zachowaniem swojej córki.)

entsetzt über + A - przerażony czymś
Das Kind ist über den Hund entsetzt.
(Dziecko jest przerażone psem.)

erfreut über + A - ucieszony czymś
Ich bin über deinen Besuch erfreut.

erstaunt über + A - zdziwiony, zszokowany czymś
Ich bin erstaunt über die Klatschgeschichte, die du mir erzählt hast.
(Jestem zszokowany plotką, którą mi opowiedziałeś.)

froh über + A - radosny, zadowolony z powodu
Ich bin froh über meine Geburtstagsgeschenke.
(Jestem zadowolony z moich prezentów urodzinowych.)

glücklich über + A - szczęśliwy z powodu
Ich bin darüber erfreut und glücklich.
(Jestem z tego powodu radosny i szczęśliwy.)

traurig über + A - smutny z powodu
Sie ist über den Tod des Opas traurig.
(Ona jest smutna z powodu śmierci dziadka.)

besorgt um + A - zatroskany o
Sie ist sehr besorgt um ihre Kinder.
(Ona bardzo troszczy się o swoje dzieci.)

abhängig von + D - zależny od
Der Erfolg ist meistens von dem Fleiß abhängig.
(Sukces jest najczęściej uzależniony od pracowitości.)

beeindruckt von + D - będący pod wrażeniem czegoś
Ich bin von der Musik von Mozart beeindruckt.
(Jestem pod wrażeniem muzyki Mozarta.)

begeistert von + D - zachwycony
Wir waren begeistert von den Fähigkeiten unseres Enkels.
(Jesteśmy zachwyceni zdolnościami naszego wnuka.)

frei von + D - wolny od
Die Atmosphäre ist leider nicht von den schädlichen Gasen frei.
(Atmosfera niestety nie jest wolna od szkodliwych gazów.)

voll von + D - pełen czegoś
Die Tasche war voll von dem Obst.
(Torba jest pełna owoców.)

blass vor + D - blady z
Er ist blass vor Angst.
(On jest blady ze strachu.)

rot vor + D - czerwony z
Ich bin rot vor Scham.
(Jestem czerwona ze wstydu.)

sicher vor + D - zabezpieczony przed

Das Auto ist vor dem Diebstahl sicher. (Auto jest zabezpieczone prze kradzieżą.)

stumm vor + D - niemy z
Er ist stumm vor Erstarrung.
(On jest niemy z osłupienia.)

bereit zu + D - gotowy do
Ich bin schon bereit zur Party.
(Jestem już gotowa na imprezę.)

fähig zu + D - zdolny do
Dieser Student ist zu keiner schnellen Entscheidung fähig.
(Ten student nie jest zdolny do szybkiej decyzji.)

entschlossen zu + D - zdecydowany na
Ich bin nicht zu dieser Lösung entschlossen.
(Nie jestem zdecydowany na to rozwiązanie.)

freundlich zu + D - przyjazny do
Sie sind immer freundlich zu mir.
(Oni są zawsze dla mnie przyjaźni.)

lieb zu + D - kochany do
Sie ist lieb nur zu den Tieren.
(Ona jest kochana tylko dla zwierząt.)

nett zu + D - miły do
Sei doch netter zu den Leuten!
(Bądź milszy dla ludzi!)